

GENEL AF KAMPANYASI, SONUÇLARI, BAZI ÖNERİLER

"Genel Af:Tüm Politik Tutuklulara Özgürlük" belgisi altında yürütülen kampanya özellikle yurtdışı dayanışma hareketi açısından 7-11 Mayıs günleri Avrupa Konseyi toplantısı sırasındaki etkinliklerle tepe noktasına ulaştı. Partimiz örgütlenmesine ve yürütümüne aktif olarak katıldığı kampanya, her düzeydeki yakıncılığının da getirdiği etki ile ulusal ve uluslararası planda yankı buldu. Nitekim batıdaki kimi burjuva kurumlarınca genel af sorunu Türkiye'de "demokrasinin" olup olmadığının göstergesi olarak ele alındı. Avrupa Konseyi'nin kararlarında ve raporlarında bunu görmek mümkün.

Genelde politik olarak 6 partinin ve gerçekleştirilebildiği oranda kimi yerlerde diğer parti-gurup ve akımların katılımı ile birlikte örgütlenmeye çalıştıkları, tüm politik tutukluların özgürlüğünü hedefleyen genel af kampanyasının, Strasbourg eyleminden sonra politik sonuçları da hedeflenerek dayanışma hareketlerine bu temelde yapacakları işlere ilişkin yeni görevler koymak, yeni perspektifler göstermek zorunludur. Bunun için "BARIŞ VE DAYANIŞMA BÜROMUZ" son toplantısında konuyu tartışmış, Genel Af:Tüm Politik Tutuklulara Özgürlük kampanyası temel alınarak bazı tespitlerle birlikte dayanışma komitelerinin ve dayanışma hareketinin aşağıda belirtilen noktalarda kampanyalar sürdürmeleri ve örgütlemelerinin olanaklı olduğu sonucuna varmıştır.

Ülke içinde ve dışında bugün Türkiye'de politik tutukluların özgürlüğü temelinde oluşmuş bir kamuoyu vardır. Oluşan bu kamuoyu içerde ve dışarda yeni kampanyalarla sürekli sıcak tutulmalı ve duyarlılıkları yükseltilmelidir. Genel af, politik tutuklulara özgürlük temel belgi olarak kalmakla birlikte somut olarak yine kimi isimler uluslararası kamuoyunda öne çıkartılmalı ve bunlara yenileri eklenerek sürdürülmelidir. Yine, bunların yanısıra kimi davalara ve mesleklere göre de dayanışma örgütlenmelidir. Örneğin: yazarlar, ressamlar, sanatçılar, avukatlar, doktorlar, mimar-mühendisler, öğretmenler, sendikacılar, kadınlar, gençler vb. Bu türden dayanışma etkinlikleri de uluslararası kamuoyunu duyarlı bulundurmaya ve meslektaşlarıyla somut dayanışmayı getirecektir. Ayrıca kamuoyunda ülkedeki politik tutukluların somutlanması sağlanacaktır.

Bu kampanyalara ilişkin örgütlenme yöntemi içerisinde öne çıkarılacak kimi isimler, olanaklı ise 611 ve diğer politik hareketlerle birlikte saptanabilir. Bizim dayanışma komitelerimiz bu tür örgütlenmenin yabancıları değildir. Var olan ilişkileriyle genel af kampanyasını buralardan yükseltebilirler. Ayrıca ülkede legal faaliyetlerini sürdüren çeşitli meslek örgütlerinden, çok sınırlı da olsa, kendi meslek guruplarına ilişkin, 12 Eylül sonrası içeren gözaltı, tutuklu, açılmış dava sayısı, işten uzaklaştırma vb istatistikiki, rakamlara dayalı açıklamalar yapmaları da hedeflenmelidir. Örneğin barolar, Türk Tabipler Birliği, mühendis-mimar odaları vb. Olanaklar içerisinde ülkedeki legal basın 12 Eylül sonrası bu tür istatistikiki araştırma ve bunların sonuçlarını yaymaya yönlendirilmelidir. YÖK açıklamalarının da görüldüğü gibi bazı dergiler böylesi çalışmalar için olanaklı görülüyor.

Bunlar kampanyanın yan destekleri olacaktır. Genel af temelinde, insan hakları temelinde uluslararası platformlarda bu veriler kullanılabilir. Mesleklere göre dayanışma örgütlenmede de bu veriler yararlı olacaktır. Bu kampanyalarda öne çıkarılacak isimlerin uluslararası kamuoyunda lanse edilirken özgeçmişleri, meslekleri-sanatları alanındaki çalışmalarını ile ilgili yanlar bilinmelidir.

Bir taraftan genel af, politik tutuklulara özgürlük kampanyası sürerken, bazı basın organlarında MHP ve yan örgütleri hakkında açılan davalarda faşistlerin, ileride bir "ar" düşünülerek, TCK'nın Anayasa'nın 14. Maddesi (devlet aleyhine işlenmiş suçlar) kapsamı dışında bıraktığı maddelerden mahkum edildikleri haberleri yer almaktadır. Bu konu hukukçularımızla incelenmeli. Olayın doğrulanması ile birlikte özellikle ülke içinde bu konuda

olay etraflıca deşifre edilerek bir propoganda yürütülmelidir. Ayrıca geç-
mişte faşistler tarafından öldürenlerin eşleri-yakınları bu davalara müda-
hil olarak katılmaya devam etmeli, buna ilave olarak 12 Eylül sonrası iş-
kencede, operasyonlarda öldürülmüş kişilerin yakınlarının da açılmış olan
bu türden davalara müdanil olarak katılmalarına da hedeflenmelidir.

Bugün cezaevlerinde tutukluların yaptıkları kimi hatıra el eşyaları ve
kimi eser ve yayınlar ve benzeri-onları hatırlatacak bu türden eşyalardan
oluşan bir sergi düzenlenerek Batı Avrupa ülkelerinde programlı olarak
örgütlenmelidir.

Bu tür olanakların değerlendirilmesi propoganda olanaklarının yanında
tutuklu ve tutuklu ailelerine maddi destek sağlama olanaklarını da açacak-
tır. Yine tutuklu-hükümlü yakınları arasındaki ilişkileri geliştirmek ama-
cıyla önümüzdeki Kurban Bayramı önemli bir olanaktır. Bu günlerde göreceli
de olsa takipten uzak birbirlerini ziyaret yapılabilir.

Hapishanelerde açlık grevleri sonucu ölüm olayları

Hapishanelerde insanlık dışı uygulamalar devam ediyor. Açlık grevleri
sonucu ölüm olayları meydana geliyor. Bu olaylardan ulusal ve uluslararası
kamuoyunu bilgilendirmenin yanısıra somut olarak ölen insanların isim-
fotograf-yaşları-ne kadar süredir tutuklu olduğu-yargılandığı dava vb
bilgileri gelişmeleri daha çarpıcı hale getirmek ve dayanışma hareketinde,
içeride ve dışarıda kamuoyunda etkin sergilemek-protesto seslerini yükselt-
mek; açlık grevleri sonucu yaşamını yitirenin mensup olduğu siyasetle da-
yanışma hareketi alanında ilkelerimizin ve yöntemlerimizin uyduğu nokta-
larda ortak kamuoyu oluşturma-protesto eylemleri örgütlemek olanakları
aranmalıdır. Dayanışma komiteleri bu tür olaylar karşısında sağlıklı bil-
giler derleyerek seri hareket edebilmelidirler.

Dayanışma komiteleri bu tür konularda, özellikle batı kamuoyunu seri ve
ayrıntılı bilgilendirmede her ülkenin kendi dilinde çıkan ve özellikle
haber ajanslarının ilk haberi verişte değinmediği ayrıntıları haberleştirir-
cek bir "dayanışma ajans veya bülteni"ni çıkarmayı gerçekleştirmelidirler.
Bu konuda mükemmeliyetçilik aranmamalı, haberin olanakları içerisinde, yu-
karıda değindiğimiz ilk ayrıntılardan derlenebilenlerde haber yapıp, o
ülke kamuoyunu oluşturabilen basın-yayın, radyo-TV, parti, sendika ve diğer
benzeri kuruluş ve kişilere tek sayfa olsa da iletilmesi hedef olarak
alınmalıdır.

Açlık grevleri sonucu meydana gelen ölüm olaylarını protesto etmek ve
çeşitli etkinlikler göstermek için merkezi dayanışma komitesi ülkelerdeki
dayanışma komitelerine, ülkelerin ve komitelerin kendi özgün durumları
tayin edici olmakla birlikte gerçekleştirme olanakları olan etkinlik türle-
rine ilişkin öneriler yapmalıdır. Gerçekte, her ülke komitesi o ülke halkı-
nın tepkisini değil, ilgisini ve giderek sempatisini çekecek eylem türlerini
bulup geliştirmelidir.

Öte yandan, özellikle uluslararası kamuoyunu Türkiye konusunda düzenli
bilgilendirmede ve kamuoyu oluşturmada merkezi bir yayının olmayışı genel
olarak dayanışma hareketinin bir eksikliğidir. Bu eksiklik giderilmelidir.

Aydınlar Bildirisi Üzerine

Ülkemizde bilim-sanat-yazın alanındaki 1256 insanın "Demokrasiye iliş-
kin gözlem ve istemler" adını taşıyan bildirisine destek olarak, partimizin
çağrısıyla birlikte dayanışma komitelerimizde etkin destekimza kampanya-
ları örgütlemenin içine girdiler ve özellikle yurt dışında tanınmış sanat-
çı-yazar-bilim adamı ve politikacıdan imzaların alınmasında etkin görev
yürüttüler.

Şimdi Aydınlar Bildirisi olayına ilişkin gelişmeler burada kalmamalıdır.
Özellikle aydınlar bildirisinin diğer sınıf ve katmanlarca sarılması, orül-
mesi için geniş destekle imzacılara mektuplar örgütlenmelidir. Özellikle
işçilerden ve diğer katmanlardan demokrat kişilerden imzacılar içinde
bulunan istedikleri kişilere istedikleri biçimde destek mektupları yazma-
ları propoganda edilmelidir. (Fabrikalardaki kadın işçiler kadın imzacıla-
ra yönelik mektup hedefleyebilir)

Mektuplar imzacıların adresleri biliniyorsa doğrudan adreslerine, eğer bilinmiyorsa Cumhuriyet gazetesi, Nokta dergisine gönderilebilir.

Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi

5 şikayetçi ülkenin başvurusunun gelişimi ve Türkiye'nin Avrupa Konseyi İnsan Hakları mahkemesindeki durumu yakından izlenmelidir. Olanaklar içerisinde bu davaya müdahil katılmanın yolları araştırılmalıdır. Geçmişte Türkiye Cumhuriyeti'nin Konvansiyonun bazı maddelerini onaylamaması sonucu TC vatandaşlarının bireyler olarak sözü geçen mahkemede dava açma yetkisi bulunmamaktadır. Bununla beraber bazı yollar yine de zorlanmalı ve denenmelidir. Bu yasal yollardan sonuç alınmasa bile çeşitli başvuru ve belgeler bilgilendirme ve propaganda açısından yararlı olacaktır. Örneğin 12 Eylül sonrası işkence görmüş veya bir yakınını işkencede yitirmiş kişilerin ve insan hakları ve Konvansiyonun statüsü ile bağdaşmadığından hareketle 12 Eylül sonrası TC vatandaşlığından atılanların başvuruları hedeflenmelidir.

Ayrıca Konvansiyonun gündeminde olan aşağıdaki konularda Türkiye'deki gelişmeler üzerine raporlar hazırlanarak davayla ilişkin kişilere, başvuru belgeleri gönderilmeli ve eklenmelidir. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi davayı Konvansiyonun şu maddelerini gözönüne alarak inceleyecektir.

Madde 2: Herkese yaşam hakkı

Madde 3: İşkencenin, insan onurunu kırıcı ya da insanlık dışı kötü davranış ve cezaların yasak olması.

Madde 4: Angaryanın, mecburi çalışmanın yasak olması

Madde 5: Herkese güvenlik ve özgürlük hakkı

Madde 6: Özgür ve tarafsız bir mahkeme önünde, yasalar önünde eşitlik ilkesine göre ve normal bir zamana içinde herkese mahkeme hakkı

Madde 8: Herkese yazışma, ikamet ve özel aile yaşamının dokunulmazlığı hakkı

Madde 9: Din, inanç ve düşünce özgürlüğü

Madde 10: Düşüncelerini özgürce dile getirme hakkı

Madde 11: Dernek kurma ve toplantı yapma özgürlüğü

Madde 13: Ulusal bir kurum önünde herkese görüş bildirme hakkı

Madde 14: Belli bir hakkın herkes için eşit bir biçimde geçerli olması

Ek Maddeler:

Ek Madde 2: Özgür öğrenim hakkı

Ek madde 3: Özgür seçme ve seçilme hakkı.

"BARIŞ VE DAYANIŞMA BÜROSU"